

Czwartek, 16 listopada 2017 r.

P8_TA(2017)0445

Madagaskar

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 listopada 2017 r. w sprawie Madagaskaru (2017/2963(RSP))

(2018/C 356/10)

Parlament Europejski,

- uwzględniając poprzednie rezolucje w sprawie Madagaskaru, a w szczególności rezolucję z dnia 7 maja 2009 r.⁽¹⁾, z dnia 11 lutego 2010 r.⁽²⁾ i z dnia 9 czerwca 2011 r.⁽³⁾ oraz misję informacyjną Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE, która udała się na Madagaskar w dniach 10–11 lipca 2010 r.,
- uwzględniając informacje przekazane przez WHO w dniu 2 listopada 2017 r. i dotyczące niedawnego wybuchu epidemii dżumy,
- uwzględniając uwagi podsumowujące Komitetu Praw Człowieka ONZ z dnia 22 sierpnia 2017 r. w sprawie czwartego sprawozdania okresowego Madagaskaru,
- uwzględniając oświadczenie specjalnego sprawozdawcy ONZ Johna H. Knoxa z października 2016 r. w sprawie zakończenia jego misji na Madagaskarze,
- uwzględniając nadzwyczajny szczyt Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC) w sprawie Madagaskaru, który odbył się w dniu 20 maja 2011 r., a także plan działania zaproponowany przez zespół mediacyjny SADC po zniesieniu sankcji wobec Madagaskaru przez UE, Unię Afrykańską oraz SADC,
- uwzględniając sprawozdanie specjalnego sprawozdawcy z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie zobowiązań z zakresu praw człowieka związanych z korzystaniem z bezpiecznego, czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska naturalnego, będące następstwem jego wizyty na Madagaskarze,
- uwzględniając art. 8 i art. 9 zmienionej umowy z Kotonu,
- uwzględniając konstytucję Madagaskaru,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie obrońców praw człowieka oraz Wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (MPPOiP), podpisany przez Madagaskar w 1969 r. i ratyfikowany w 1971 r.,
- uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
- uwzględniając 120. sesję Komisji Praw Człowieka, która odbyła się w Genewie i w ramach której w dniach 10–11 lipca 2017 r. dokonano przeglądu czwartego sprawozdania okresowego Madagaskaru z realizacji Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych,
- uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,

⁽¹⁾ Dz.U. C 212 E z 5.8.2010, s. 111.

⁽²⁾ Dz.U. C 341 E z 16.12.2010, s. 72.

⁽³⁾ Dz.U. C 380 E z 11.12.2012, s. 129.

Czwartek, 16 listopada 2017 r.

- A. mając na uwadze, że po pięcioletnim okresie zawirowań politycznych, w trakcie którego darczyńcy wstrzymali programy pomocy rozwojowej, Madagaskar przeprowadził w październiku 2013 r. wiarygodne i demokratyczne wybory parlamentarne oraz w grudniu 2013 r. wybory prezydenckie, w wyniku których Hery Rajaonarimampianina został wybrany na prezydenta; mając na uwadze, że sytuacja polityczna pozostaje niestabilna, chociaż wznowienie stosunków z krajami-darczyńcami usunęło wszelkie ograniczenia w zakresie współpracy z nowym rządem;
- B. mając na uwadze, że powstał nowy kodeks prasowy, który został ostro skrytykowany przez małgaskich dziennikarzy, gdyż powołuje się na kodeks karny w odniesieniu do wyroków dotyczących przestępstw prasowych, co może prowadzić do kryminalizacji zawodu dziennikarza; mając na uwadze, że sytuacja uspokoiła się, ale nie wydaje się zmierzać we właściwym kierunku;
- C. mając na uwadze, że co do zasady wybory prezydenckie mają się odbyć w przyszłym roku, chociaż nie wyznaczono jeszcze żadnej daty; mając na uwadze, że małgaski prezydent opowiedział się za reformą konstytucyjną, która umożliwi mu pozostanie u władzy w okresie wyborczym, i przejawił chęć wypaczenia proponowanych poprawek do ordynacji wyborczej przygotowanych przez krajową niezależną komisję wyborczą, ekspertów, społeczeństwo obywatelskie i opozycję; mając na uwadze, że deklaracje te zostały zakwestionowane przez jego przeciwników politycznych i niektórych przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, którzy obawiają się, że może to stanowić próbę opóźnienia wyborów i utrzymania przez prezydenta władzy poza mandatem konstytucyjnym; mając na uwadze, że prawdopodobnie zwiększy to napięcia w już i tak niestabilnym kontekście politycznym;
- D. mając na uwadze, że dyrektor regionalny Amnesty International ds. Afryki Południowej oświadczył w dniu 10 lipca 2017 r., iż sytuacja Madagaskaru w zakresie praw człowieka gwałtownie się pogorszyła w wyniku rażącego lekceważenia rządów prawa; mając na uwadze, że ponad 50 % wszystkich więźniów jest przetrzymywanych w aresztach prewencyjnych bez procesu, a przypadki łamania prawa, takie jak egzekucje pozasądowe wykonywane przez policję oraz więzienie obrońców praw człowieka, są spowodowane brakiem wolnego i sprawiedliwego dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
- E. mając na uwadze, że Amnesty International udokumentowała również doniesienia dotyczące domagających się zemsty funkcjonariuszy organów ścigania po przypadkach samosądów; mając na uwadze, że w lutym 2017 r. policjanci rzekomo spalili pięć wiosek w Antsakabary po tym, jak dwóch ich kolegów zostało rzekomo zabitych przez ich mieszkańców, a starsza kobieta zmarła z powodu oparzeń podczas ataku, ponieważ nie była w stanie uciec; mając na uwadze, że policja prowadzi obecnie dochodzenie w sprawie tego podpalenia, mimo że jest w nie zamieszana;
- F. mając na uwadze, że dziennikarzy i obrońców praw człowieka spotyka zastraszanie i prześladowania ze strony władz, które próbują uciszyć ich działania i utrudnić im pracę dochodzeniową lub związaną z prawami człowieka; mając na uwadze, że od wyborów w 2013 r. wiele placówek medialnych zostało zlikwidowanych i poddanych cenzurze wynikającej z „poszanowania praworządności” oraz imperatywu „oczyszczenia krajobrazu audiowizualnego”, forsowanych przez Ministerstwo Łączności;
- G. mając na uwadze, że w 2013 r. Konferencja Stron Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) przyjęła plan działania dla Madagaskaru, w którym zobowiązała ten kraj do wzmoczenia wysiłków w zakresie egzekwowania prawa i wprowadzenia embarga na wywóz wszelkich zapasów drewna; mając na uwadze, że od tego czasu sekretariat CITES i Stały Komitet CITES wielokrotnie stwierdzał, iż Madagaskar nie stosuje się do tego planu działania; mając na uwadze, że według sekretariatu CITES w zakresie nielegalnego pozyskiwania drewna i naruszania przepisów dotyczących ochrony środowiska na Madagaskarze panuje powszechna bezkarność; mając z drugiej strony na uwadze, że osoby sprzeciwiające się nielegalnemu pozyskiwaniu drewna zostały skazane przez sądy, które są poważnie zagrożone korupcją;
- H. mając na uwadze, że Madagaskar jest jednym z najbardziej wyjątkowych pod względem ochrony środowiska naturalnego miejsc na świecie, ale jest też najbardziej ubogim krajem na świecie niebędącym w stanie wojny, gdzie 92 % ludności żyje za mniej niż 2 dolary dziennie, zajmującym 154. miejsce na 188 według wskaźnika rozwoju społecznego;
- I. mając na uwadze, że nielegalny handel drewnem i gatunkami zwierząt stanowi poważne zagrożenie dla środowiska naturalnego i różnorodności biologicznej Madagaskaru, jak również dla praw środowiskowych jego mieszkańców; mając na uwadze, że wpływ przemysłu wydobywczego na środowisko i brak przejrzystości w zarządzaniu tym przemysłem często szkodzi lokalnym społecznościom i ich zrównoważonemu rozwojowi; mając na uwadze, że sieci przemysłowe mają domniemane powiązania z przestępczością zorganizowaną, co zagraża demokratycznym rządom

Czwartek, 16 listopada 2017 r.

w kraju; mając na uwadze, że według specjalnego sprawozdawcy ds. praw człowieka i środowiska nielegalny wyrąb szlachetnych drzew i handel nimi oraz koncesje górnicze są ściśle związane z przemocą wobec miejscowej ludności;

- J. mając na uwadze, że działacz ekologiczny Clovis Razafimalala, który potępił nielegalny handel i wykorzystywanie palisandru oraz innych rodzajów drewna, od dnia 16 września 2016 r. jest pozbawiony wolności na podstawie sfinansowanych zarzutów dotyczących buntu, niszczenia dokumentów i towarów publicznych oraz podpalenia, mimo rażącego braku dowodów; mając na uwadze, że obrońca praw człowieka i środowiska naturalnego Raleva został aresztowany w dniu 27 września 2017 r. pod zarzutem „używania fałszywego tytułu” podczas kwestionowania działalności spółki górniczej zajmującej się wydobywaniem złota po tym, jak zakazano działalności wydobywczej z powodu degradacji środowiska naturalnego; mając na uwadze, że w dniu 26 października 2017 r. Raleva został skazany na karę dwóch lat pozbawienia wolności w zawieszeniu; mając na uwadze, że Augustin Sarovy, dyrektor organizacji pozarządowej zajmującej się zwalczaniem handlu palisandrem, został zmuszony do ucieczki do Europy z powodu otrzymywanych groźb śmierci;
- K. mając na uwadze, że Fernand Cello, dyrektor radiowy znany z dochodzeń w sprawach dotyczących kwestii sensorywnych, takich jak nielegalne wydobywanie szafiru, został w dniu 6 maja 2017 r. postawiony przed sądem pod zarzutem „fałszerstwa i posługiwania się fałszerstwami”; mając na uwadze, że Reporterzy bez Granic (RSF) potępił takie surowe traktowanie dyrektora Radio Jupiter przez władze regionu na podstawie fałszywych zarzutów przedstawionych przez osoby zamieszane w dochodzenia, które prowadził ten dyrektor;
- L. mając na uwadze, że aresztowanie Claudine Razaimamonjy z inicjatywy Bianco (Bureau Indépendant Anti-Corruption – Niezależnego Biura Antykorupcyjnego) za sprzeniewierzenie środków publicznych w kilku gminach stało się sprawą państwową, ponieważ jest ona bliskim sojusznikiem i doradcą głowy państwa, Hery’ego Rajaonarimampianiny; mając na uwadze, że przed jej aresztowaniem żandarmeria wezwała na przesłuchanie Jacqueline Raharimanantsoę Saholiniainę, Sylvie Randriantsarę Linah i Claudine Razaimamonjy; mając na uwadze, że jak się okazuje, te trzy kobiety to jedna i ta sama osoba, Claudine Razaimamonjy, która nigdy nie odpowiedziała na wezwanie do przesłuchania;
- M. mając na uwadze, że „sprawa Claudine” wywołała otwarty konflikt między rządem a władzą sądowniczą, a minister sprawiedliwości osobiście wezwał publicznie do uwolnienia Claudine Razaimamonjy, aby uniknąć przedłużania jej aresztu policyjnego; mając na uwadze, że unia sędziowska oświadczyła, iż jest urażona stanowiskiem i bezpośrednim zaangażowaniem rządu w tę sprawę, powołując się na rozdział władzy i podkreślając, że sprawa ta nie ma żadnego związku z polityką; mając na uwadze, że w tym roku sędziowie trzykrotnie strajkowali, aby potępić powtarzające się zastraszanie i ingerencje rządu w ich działania oraz aby zaznaczyć swoją niezależność;
- N. mając na uwadze, że od lat 1980. Madagaskar co roku doświadcza epidemii, jednak ostatni jej wybuch, który nastąpił w sierpniu 2017 r., był szczególnie gwałtowny i dotknął większe miasta oraz obszary nieendemiczne; mając na uwadze, że odnotowano ponad 1 800 przypadków zachorowań i 127 zgonów; mając na uwadze, że według WHO tegoroczny niezwykle charakter epidemii i jej szybkie rozprzestrzenianie się wynika z pogorszenia się systemu opieki zdrowotnej, co jest związane z kryzysem społeczno-politycznym, który dotknął kraj w ostatnich latach; mając na uwadze szacunki WHO, według których ryzyko ewentualnego dalszego rozprzestrzeniania się epidemii dżumy w skali kraju pozostaje wysokie;
- O. mając na uwadze, że dominacja zwyczajowych praw w tym kraju sprzyja szkodliwym tradycyjnym praktykom, w tym aranżowanym i wymuszonym małżeństwom oraz małżeństwom dzieci; mając na uwadze, że kobiety i dziewczęta nadal padają ofiarą przemocy seksualnej lub innej przemocy fizycznej, podczas gdy wskaźniki zgłaszania takich przypadków są niskie, a do ścigania dochodzi rzadko; mając na uwadze, że aborcja na Madagaskarze jest nadal zakazana na mocy przestarzałej ustawy z 1920 r.; mając na uwadze, że każdego dnia około dziesięciu kobiet umiera w trakcie porodu; mając na uwadze, że zakaz aborcji może prowadzić do potajemnych i niebezpiecznych zabiegów przerywania ciąży przez osoby nieposiadające kwalifikacji medycznych;
1. z zadowoleniem przyjmuje przywrócenie rządów prawa wraz z wyborami w październiku i grudniu 2013 r.; przypomina władzom Madagaskaru, a przede wszystkim jego prezydentowi, o ich odpowiedzialności za przestrzeganie i ochronę praw obywateli w całym kraju, w tym zapobieganie wszelkim nadużyciom i zbrodniom, a także za pełnienie misji sprawowania rządów w ścisłym poszanowaniu praworządności; wzywa je do podjęcia wszelkich niezbędnych środków gwarantujących korzystanie z podstawowych wolności obywatelskich, w tym wolności wypowiedzi;

Czwartek, 16 listopada 2017 r.

2. wyraża nadzieję, że nadchodzące wybory odbędą się w pokojowym i spokojnym klimacie, tak aby były demokratyczne i przejrzyste; podkreśla, że należy zachować porządek konstytucyjny i stabilność polityczną oraz że jedynie dialog i budowanie konsensusu między wszystkimi podmiotami politycznymi może zagwarantować terminowe i wiarygodne wybory w 2018 r.; wzywa społeczność międzynarodową do podjęcia wszelkich możliwych kroków w celu zapewnienia uczciwego i wolnego procesu wyborczego przed wyborami prezydenckimi w 2018 r.;
  3. wyraża zaniepokojenie w związku z powszechnością samosądów i zaangażowaniem funkcjonariuszy organów ścigania w przypadki zabójstw pozasądowych; wzywa do przeprowadzenia niezależnego i bezstronnego dochodzenia w sprawie spalania pięciu wiosek w Antsakabary, wraz z zagwarantowaniem ofiarom bezpieczeństwa przed wszelkimi atakami odwetowymi, jeżeli przedstawią dowody w tej sprawie; wzywa małgaskie władze do systematycznego prowadzenia bezstronnych dochodzeń w sprawie egzekucji pozasądowych, do ścigania sprawców i do zapewnienia rodzinom ofiar odpowiedniego odszkodowania;
  4. wzywa małgaskie władze do przestrzegania zobowiązań wynikających z konwencji CITES, w tym poprzez znaczne wzmocnienie skutecznego egzekwowania przepisów dotyczących nielegalnego pozyskiwania drewna i handlu nim;
  5. z zadowoleniem przyjmuje trwający przegląd kodeksu górniczego i wzywa rząd do dopilnowania, by zmieniony kodeks spełniał międzynarodowe wymogi, takie jak uprzednia ocena i konsultacje z większością zainteresowanych osób, dostęp do środków zaradczych i minimalizacja szkód w środowisku; wzywa rząd, aby dokonał przeglądu zezwoleń na wydobycie wydanych przez rząd tymczasowy i zawiesił zezwolenia niezgodne z dekretem MECIE;
  6. potępia arbitralne aresztowania dziennikarzy, obrońców praw człowieka i działaczy na rzecz ochrony środowiska na podstawie sfabrykowanych zarzutów; apeluje o definitywne zaprzestanie prześladowań i zastraszania, potępia środki podjęte wobec środków przekazu przed ostatnimi wyborami i wzywa do pełnego przywrócenia wszystkich swobód obywatelskich i zbiorowych; wzywa rząd Madagaskaru do uchylecia restrykcyjnych elementów kodeksu prasowego;
  7. apeluje do rządu Madagaskaru o umożliwienie wymiarowi sprawiedliwości przeprowadzenia normalnego i niezależnego postępowania w „sprawie Claudine” oraz we wszystkich przypadkach czynnej i biernej korupcji; podkreśla, że polityka nie powinna ingerować w sądownictwo i że Bianco powinno móc swobodnie prowadzić dochodzenia w sprawach korupcyjnych; nalega na ścisłe przestrzeganie zasady rozdziału władzy i podkreśla, że niezawisłość i bezstronność sądownictwa musi być zagwarantowana w każdych okolicznościach; domaga się, by władze Madagaskaru podwoiły wysiłki na rzecz walki z korupcją i bezkarnością w kraju oraz zadbały o to, by wszystkie przypadki korupcji zostały osądzone;
  8. wyraża zaniepokojenie wzrostem aktywności zagranicznych kaznodziejów, którzy zmuszają uczniów do przechodzenia na ekstremistyczną formę islamu;
  9. podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą inwestować w zapewnianie wsparcia i ochrony obrońcom praw człowieka, którzy są kluczowymi podmiotami zrównoważonego rozwoju, w tym za pomocą pilnych dotacji w ramach funduszu nadzwyczajnego Europejskiego Instrumentu na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka (EIDHR) przeznaczonego dla zagrożonych obrońców praw człowieka;
  10. wzywa przedsiębiorstwa transnarodowe do poszanowania praw człowieka i zasady należytej staranności, określonych w wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka;
  11. wzywa UE do zwrócenia uwagi i zadbania o to, by przygotowania do nadchodzących wyborów prezydenckich były otwarte, przejrzyste i akceptowane przez wszystkich, w tym za sprawą dwuletniego pakietu wsparcia dla ustaleń wyborczych;
  12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Komisji, Radzie, Radzie Ministrów AKP-UE, rządowi Madagaskaru, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, Południowoafrykańskiej Wspólnocie Rozwoju oraz Komisji Unii Afrykańskiej.
-